ชื่อเรื่องการก้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรในตำบล สะลวง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายธีรพงศ์ มนต์แก้ว

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คุษฎี ณ ลำปาง ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความรู้และการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรในตำบลสะลวง อำเภอ แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้และการปฏิบัติเกษตรกรรมแบบแกษตร อินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกร 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมกับการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรอินทรีย์ และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสษอแนะในการทำเกษตรอินทรีย์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นเกษตรกรกลุ่มเกษตรอินทรีย์ จำนวน 99 ราย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ผลทางสถิติได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัว แปรอิสระกับตัวแปรตามใช้ค่าสถิติ ใคสแควร์ (Chi-Square Test)

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 50.38 ปี ส่วนมากจบ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 34.3 จำนวนแรงงานในภาคเกษตรเฉลี่ย 1.55คนพื้นที่ถือครอง ของตนเองเฉลี่ย 8.26 ไร่ (13,216 ตารางเมตร) รายได้ผลผลิตเกษตรอินทรีย์เฉลี่ย 66,547.97 บาท/ปี การติดต่อเจ้าหน้าที่เฉลี่ย 1.86 ครั้งต่อปี แหล่งความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรที่ได้รับ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้จากแหล่งความรู้มาปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทุกครั้ง คือการเลือกพื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ พันธุ์พืชที่ใช้ ปลูก การเตรียมดิน การจัดการดิน การควบคุมวัชพืช การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชและ ปฏิบัติเป็นบางครั้งคือการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การใช้อินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี การจัดการน้ำและระบบการ ปลูกพืช

การทดสอบสมมุติฐานพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ของ เกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา แรงงานในครัวเรือน ตำแหน่งทางสังคม ปัญหาของเกษตรกรคือ ปัญหาเรื่องค่าเช่าที่จินสูง ปัญหาจ้านคุณภาพเมล็ดพันธุ์ และราคาผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่มีราคาถูก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันสนับสนุนค้าน เกษตรอินทรีย์ให้แก่เกษตรกรโดยการจัดอบรมและเผยแพร่ความรู้เรื่องเกษตรอินท**รี**ย์เพื่อให้ เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ Independent Study Title Knowledge and Practice on Organic Agriculture of

Farmer Group, Saluang Sub - district, Mae Rim

District, Chiang Mai Province

Author Mr. Theerapong Monkaew

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dussadee Na Lampang Chairperson
Assoc. Prof. Katin Srimongkol Member
Asst. Prof. Pratheep Khochasila Member

Abstract

The objectives of the research, "Knowledge and Practice on Organic Agriculture of Farmer Group, Saluang Sub - district, Mae Rim District, Chiang Mai Province", were 1) to investigate organic agricultural knowledge and practice of the farmers, 2) to study the relationship between personal factors, economic factors, social factors and the organic agricultural practice of the farmers, 3) to find out the problems of and suggestions for the farmers' organic agricultural practice. The population of this study was 99 farmers who did organic farming in the target area. Data were collected by using interview questionnaires, and the collected data were analyzed by using statistical values including percentage, mean, standard deviation, minimum and maximum value. Chi-square Test was also used to analyze the relationship between independent variables and dependent variables. The study revealed that most farmers were male with an average age of 50.38 years old. Most of them (34.3 %) graduated from secondary schools. The average number of labor

working in each farm was 1.55 people. The amount of land owned by the farmers themselves was averagely 8.26 Rai (13,216 sq.m.). The average annual income from organic agricultural produce was 66,541.66 baht. The farmers contacted with officers averagely 1.86 times per year. For the use of knowledge concerning organic agriculture which farmers gained from different sources, it was found that most farmers could bring the knowledge into practice according to the organic agriculture standards. What farmers always practiced included the selection of land for doing their organic farming, the selection of plants to grow, soil preparation, soil management, the control, prevention and eradication of plant pests, plant deceases, and insect pests. What the farmers practiced sometimes were the use of organic fertilizers as a substitution of chemical fertilizers, water management, and the cropping system.

According to the test of hypotheses, factors related to the organic agricultural practice of the farmers which showed statistical significance of 0.05 were age, education, household labors, and social status. The problems of farmers included the high rental fee of lands, the quality of plant seeds, and the low price of organic agricultural produces.

This research suggested that related organizations from both government and private sectors should cooperate with each others to promote organic agriculture among farmers. The promotion can be done by organizing trainings and workshops regarding organic agriculture that enable farmers implement the knowledge effectively.